

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Koroški Slovenc, uredništvo, Klagenfurt, Viktringerring 26

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Novo narodno pravo.

V svojem uvodniku od 1. t. m. prinašajo „Freie Stimmen“ izvleček iz osnutka zakona, ki ga je predložila stranka čeških Nemcev Henleinove struje praškemu parlamentu v odobritev. Ta zakon bi zagotovil pravice nemške manjšine na Češkem in rešil manjšinski problem z notranje-političnimi sredstvi, neglede na razmerje sil, ki izhajajo iz številčne moči posameznih prizadetih narodov. Ker so izvajanja v „Freie Stimmen“ tudi za koroške razmere nadvse zanimiva, hočemo v izvlečku podati glavne misli uvodnika z nekaterimi pripombami, ki jih smatramo radi jasnosti za nujno potrebne.

Temeljna misel tega zakonskega osnutka je zahteva, da se manjšinska zaščita, ki je doslej veljala samo za posameznika, raztegne na ves manjšinski narod kot celoto. Vsak narod se mora združiti v javnopravno zvezo, ki je pravna organizacija državljanov iste narodnosti in skrbi za ohranitev in prospah kulturne, socialne in gospodarske imovine naroda. Na čelu zveze je predsedstvo, ki ga volijo poslanci iz svoje srede, resnični vodja pa je besednik, „der Sprecher“, ki ima vso odgovornost, pa seveda tudi glavno delo. — To je tipična, zamisel narodno-socialistične ideologije, ki prepušča vso odgovornost in vse pravice svojemu vodji ali „Führer-ju“. V primeru manjšine naj bi se njen „Führer“ nazval besednik.

Zanimivo je, da „Freie Stimmen“ navdušeno zagovarjajo zamisel enotne manjšinske organizacije na narodnostni podlagi — a na žalost samo pri sudetskih Nemcih. Kje ostane ta želja po pravičnosti, kadar gre za koroške Slovence? Ali ni pravica samo ena in veljavna tudi tedaj, kadar služi kakemu drugemu narodu?

Druga zahteva omenjenega zakonskega osnutka je sestava narodnega katastra. Vodilna načela pri sestavi narodnega katastra in pripombe, ki jih v tej zvezi navajajo „Freie Stimmen“, so tako zanimive, da ta odstavek v celoti prinašamo: „Vsak državljan ima pravico in dolžnost, da priznava svojo pripadnost k narodu, ki mu pripada po rojstvu.“ „Izjava se ne sme podati svojevoljno. Zavestno nepravilne navedbe se kaznujejo.“ Tudi tukaj se torej zgoščuje obstoječe manjšinsko pravo v pristno narodno pravo. Narodna pripadnost ni prepuščena prosti odločitvi posamezniku. Določena je že po rojstvu. Po vpisu v narodni kataster je narodna pripadnost nepreklicna“... Uresničenje teh določb bi dejansko onemogočilo raznarodovalna stremjenja s tem, da bi preprečilo prestop iz ene narodnosti v drugo. — Tako pripombe celovškega lista h temu odstavku zakonskega osnutka.

Tretji del zakonskega osnutka zahteva zaščito proti raznarodovanju vsake vrste. V zakonu je predvidena stroga kazen za vse grožnje in obljube, ki imajo namen, da izsilijo raznarodovanje. Ravnotako kazniva je zloraba gospodarskih, socialnih ali kakoršnihkoli odvisnosti kateregakoli državljana v raznarodovalne namene. Če je storile javni nastavljenec, je predvidena strožja kazen. Četrty del osnutka določa jamstva, ki naj onemogočije sabotazo podrejenih uradnikov pri izvezbi celotnega zakonskega osnutka.

V zaključnem odstavku so „Freie Stimmen“ mnenja, da pomeni ta poizkus sudetskih Nemcev prehod v novo evropske narodnostne politike, v dobo novega narodnega prava. Iz navdušenega soglasja, ki ga izraža uvodnik za to novo narodno pravo, bi bilo posneti, da se je v mišljenju ko-

roških nacionalnih krogov izvršila nenadna, velika sprememba. Saj imamo nedvomno potrjeno, da sedaj zagovarjajo objektivno narodno pripadnost, ki je dana sama po sebi po rojstvu, in da odločno zavračajo subjektivno priznanje k narodnosti, ki so ga doslej tako dosledno in fanatično zagovarjali. Mi moremo to nenadno spreobrnjenje pozdraviti in želimo, da bi se v deželi čimprej uveljavilo. Popolnoma se strinjamo z ostrim obsojanjem raznarodovalnega prizadevanja in bi visoko cenili nemškega duha, če bi se povzpел tako visoko, da bi vsak raznarodovalni poizkus tudi strogo kaznoval. Sicer je v ten oziru pri nas že mnogo zamujenega, vendar pa bi bilo tovrstno delo tudi danes še izredno hvaležno.

Uvodno omenja člankar nemškega lista, da „zastarela frazeologija iz dobe graditve države leta 1918 pri treznem delu češkega naroda ne vleče več.“ Ali ni tudi pri nas naravnost krasna vzpo-

rednost, ki spominja na zastarelo frazeologijo, a se izkoristi vsaka prilika, da se dražijo z njo strasti in sovraštvo v škodo narodnega pomirjenja?

Pravica je in ostane samo ena in velja za vsako ljudstvo in za vsako dobo. V velikem svetu vidimo, kako si utira pot v življenje na čisto zelo učinkovite načine in kljub protirovnosti okostenelih krogov. Tako bo tudi s pravico malih in manjšinskih narodov. Četudi nam je zadržanje sudetskih Nemcev pod Henleinovim vodstvom v marsičem tuje in za nas nespremenljivo, moramo njihovo naziranje o narodnem pravu polno odobriti, ker resnično predstavlja novo poglavje v boju narodnih manjšin za enakopravnost. Celovškemu glasilu, ki je list večinskega naroda, naj izrazimo svoje občudovanje s pristavkom, naj bi to svoje novo stališče dosledno izvajalo tudi pri nas.

H podonavski federaciji.

Minule dni so se sestali na Donavi ministrski predsedniki držav Male antante na enodnevno posvetovanje. O konferenci so krožile v svetu mnoge vesti, prav so obdržali oni, ki verujejo, v trajnost pakta Male antante.

Iz uradnega poročila o konferenci je posneti, da se bo **Mala zveza slejkoprej posvetila vprašanju ozdravljenja Podonavja**, da bo zavračala od sebe vse razprtije, ki vladajo med velesilami ter služila miru in da bo nedotakljivost svoje posesti branila z vsemi sredstvi. Tako se je izkazala meddržavna pogodba med Čehoslovaško, Jugoslavijo in Rumunijo vnovič kot aktualna in solidna.

Namigujejo, da sledi sedaj potovanje kanclerja Schuschnigga v Beograd, ki naj upostavi prijateljstvo med Jugoslavijo in Avstrijo. Čim se uresničijo te vesti, je nedvomno storjem najvažnejši korak k ozdravljenju in zblizanju Podonavja.

V znamenju sporazuma.

Kancler proži roko nacionalnemu taboru. Domoinski fronti je pridružen narodno-političen referat, v čigar okvirju naj se izvede pomirjenje z doslej ob strani stoječimi avstrijskimi nacionalci. Za vodjo tega referata je imenovan bivši ino-moški podžupan dr. P e m b a u r. Istočasno je zvezni prezident na kanclerjev predlog imenoval v državni svet dunajskega odvetnika dr. S e y s s - I n q u a r t - a ter mu poveril nalogo, da sporazumno z glavnim tajnikom fronte izdela predloge za pritegnitev ob strani stoječih nacionalnih krogov.

Važni notranje-politični ukrep je izzval v nacionalnem nemškem taboru deljeno mnenje. Imenovani osebnosti veljata kot moža, ki stojita na stališču samostojne Avstrije in odklanjata vse prevratne načrte ekstremnih nacistov. Nacionalni krogi, ki se priznavajo pozitivno k Avstriji, pozdravljajo novi korak in si obetajo uspeha. Težji bo njuno delo med onimi, ki še danes slepo drvijo za prevratnimi cilji. Uspeh ali neuspeh najnovejšega notranje-političnega koraka, ki naj dopolni, kar pomeni lanskoletni 11. julij na zunaj, v notranjem življenju, bo viden v doglednem času.

Kancler Schuschnigg avstrijskim delavcem.

Kancler je na nedavnem zborovanju dunajskega delavstva podal nekatere načelne izjave glede vključenja delavstva v domovinsko fronto. Uvodno je naglasil, da je vsaka politika abstinence škodljiva. To velja predvsem za delavstvo. Postopoma skuša vlada vzbuditi v delavcih zaupanje v njihovo zastopstvo. V vseh v poštevh prihajajočih občinah, v dunajskem meščanskem svetu in kjerkoli je sicer možno, morajo biti delavci zastopani, ker je to volja ustave. Nikdar in nikoli ne sme postati sila načelo nove Avstrije. Vsak, ki stoji na odgovornem mestu, mora nositi skrb za disciplino in red. Naša država je krščanska, to se pravi, da so njeni temelji krščanska ravna načela. Spoštovanje pred temi načeli lahko zahtevamo od vsakogar. Zaključno je kancler govoril še o domovinski fronti, ki mora uveljaviti delavske pravice, kjer je le možno.

Militarizirana Čehoslovaška. Praški parlament je odobril zakon, ki odreja vojaško vzgojo čehoslovaškega ljudstva. Z 6. letom pri vstopu v šolo pa do 60. leta se bodo vsi zanesljivi državljani urili v obrambi države in vojaških spretnostih. Orožne vaje bodo trajale od 17. leta pa do 30. tega. Zakon stopi v veljavo s 1. sept. t. l.

Kam gre Francija? Blumova vlada je zahtevala od parlamenta in senata dalekosežna finančna pooblastila. Njeni socialno-politični ukrepi so namreč izpraznili državne blagajne in treba je bilo novih dohodkov. V zbornici je zavisela usoda vlade in njenih pooblastil od komunistov, ki so sicer do zadnjeje oklevali, a končno Bluma s svojimi glasovi podprli. Senat pa je vladin predlog odklonil, nakar je Blum odstopil. Odstop je izzval izredno pozornost. Do zaključka lista še ni znano, kako bo sestavljena nova vlada. Sigurno je le, da se je razkroj Francije v dva tabora pospešil in bo država v doglednem času sredi težkih zapletljajev, katerih konca ni videti.

Spet in spet Španija. Minulo soboto so nacionalne čete zasedle glavno baskiško mesto Bilbao, katero so Baski branili z neverjetno vztrajnostjo. Vlada je prenestila svoj sedež v mesto Santander, boji na baskiški fronti se nadaljujejo. — Medtem je prišlo na morju do novega razburljivega incidenta. Podmornice socialistične vlade so napadle nemško križarko „Leipzig“ in jo obstreljevale s torpedi. Napad se je ponesrečil, a je izzval v Nemčiji vihar ogorčenja. Nemški listi svarijo valencijsko vlado, naj nikar ne nadaljuje z napadi

na nemške ladje, sicer bo Nemčija segla po najostrejših protiukrepkih. — Splošno se sodi, da bodo socialisti z napadi nadaljevali, ker bi jim bil mednarodni spor zaradi Španije v očigled napredovanju Francovih, čet samo zaželjen. Angleži so sila vznemirjeni in ni izključeno, da bodo pristali na zmago španskih nacionalcev, ki bi jim bila ljubša od evropskega spora.

Veselje v Bolgariji. Bolgarska kraljevska dvojica je minuli teden dobila sina. Veseli dogodek je izzval v vsem narodu izredno radost. Prebivalstvo je prirejalo kralju Borisu veličastne manifestacije. Na rojstni dan bolgarskega prestolonaslednika in naslednja dva dneva so se vršile številne svečanosti, šole, uradi in trgovine so bile zaprti, vlada je dala pogostiti na tisoče ljudstva. Prestolonaslednik nosi ime Simeon princ Trnovski.

Georgijski narod praznuje letos 1600 letnico pokristjanjenja. Leta 337 je bila v Georgiji krščanska vera proglašena za državno veroizpoved. Naslednja zgodovina tega vrlega ljudstva na ruskih tleh je prepletena s slavnimi dogodki. V 7. stoletju so junaški Georgijci z Velikanskimi žrtvami ustavili pohod izlama na rusko zemljo, stoletja so se nato borili proti Mongolom, Turkom in Perzijcem. Prepojeno s krščanskim duhom je ljudstvo kljubovalo vsem viharjem. Dvoje desetletij že skuša sedaj boljše življenje izruvati vero iz georgijskih src, a mu do danes ni uspelo. In četudi se je Stalin, sin georgijske matere, sam zaklel, da hoče svoj rod učiti novega evangelija! Celotna lastna mati se mu je odpovedala in na letošnjo velikonoč obiskala pravoslavno cerkev, pred svojo smrtjo pa si je zaželela pokopa v domači georgijski vasi.

To in ono. Jugoslovanski kralj Peter je dovršil nižjo gimnazijo. — Baron Neurath je prispel v London, šef nemškega gen. štaba Beck pa v Pariz. Bajce hoče Nemčija upostaviti nadzorstvo štirih velesil nad Evropo. — Nemška vlada je priznala uradno „nemško narodno cerkev“. S tem je novo poganstvo zadobilo že v drugič uradni značaj. — Nemška ekspedicija na najvišjo goro sveta se je ponesrečila. Snežni plaz je zasul 7 njenih članov. — Umrli je bivši predsednik francoske republike Doumergue. — Na Dunaju je bil imenovan novi meščanski svet. — Pred dun. porotnim sodiščem se je zagovarjalo te dni 31 avstr. narodnih socialistov. — Iz Rusije so preleteli severni tečaj in pristali v San Franciscu trije ruski piloti. — Italija namerava v teku 6 let investirati v Abesiniji 12 milijard lir. — V Moskvi je bil bajce ustreljen madžarski revolucionar Bela Kun. — Stalin nadaljuje s svojo krvoločnostjo in odstavlja naprej generale sovjetske vojske ter jih postavlja pred sodišče. — V juliju se bajce sestane Hitler in Mussolini.

Papež poziva vnovič v boj proti brezboštvo. Papež Pij XI. je naslovil na kardinala Hlonda za poznanjski kongres Kristusa Kralja pismo, v katerem pravi med drugim: Neverjetna je ošabnost onih, ki se bojujejo proti Bogu in proti vsemu, kar stoji z Bogom, in ki se trudijo, da odstranijo s tega sveta vse, kar bi lahko spominjalo na Boga in božje ime. Po njihovi misli naj bi božje kraljestvo, katero je odkupil Kristus s svojo krvjo, izgubilo brez sledu. Bojevnikom Kristusovim je zato potrebno duhovno orožje, poznati jim je treba sile, metode in načrte Kristusovih nasprotnikov.

Mirno kri!

Že večkrat smo v našem listu klicali k ravnodušju, naj naše ljudstvo kljub nevšečnostim svoje ga narodnega položaja ohranja razsodnost in mirno kri. Tudi danes smatramo za potrebno, da zapišemo rojakom: mirno kri!

Sijajno cveti našim neprijateljem pšenica. Dolgo so oklevali, ali naj pristanejo na pomirjenje dežele, in delali so celo že prijazne obraze k narodno-političnem sporazumu med Nemci in Slovenci. A to ni trajalo dolgo, še prezgodaj se je uresničilo prorokovanje onih iz naših vrst, ki so svarili pred zaupljivostjo napram pristašem nemško-nacionalnega tabora. Danes vidimo lete v napadu, razvitem na vsej črti naše narodne meje in še sredi našega ozemlja. Očividno jim je 11. julij lanskega leta dal novo pobudo za delo raznarodovanja, morda je prišel iz Berlina tudi še kak neposreden namig. Kot nikdar v letih demokratične Avstrije so razvili svojo protislovensko bojno fronto in se pri tem poslužujejo vseh, prav vseh sredstev. Naj so pevski nastopi, kašperltheatri, klasični „Wilhelm Tell“, razvitja praporov tega ali onega društva, shod ali zbor te ali one organizacije zasebnega ali poluradnega značaja, naj si je v mali gorski vasi ali kje v koroških mestih, povsod se spet čuje staro velenemško bojno geslo, da je treba varovati nemško kulturo in nemški značaj dežele. Za julij naprimer pripravljajo svečano otvoritev poslopja „Haus der Heimat“ v Dobrli vesi. Slučajno nam je padlo v roke vabilo okrajne gasilske zveze, ki poziva vse gasilce dobrlaveškega in kapelškega okraja k udeležbi pri proslavi, „kateri prisostvuje tudi sam dež. glavar in najvišji predstavniki oblasti in bodo svečani spreved snimali na platno...“ Z istim pompom se vršijo tudi priprave otvoritev spomenika padlim koroškim vojakom, ki bo začetkom septembra v ro-

žanskem Šentjakobu. Da ne omenimo raznih telovadnih in drugih nastopov.

Nam je v veliko zadoščenje, da podvojeno raznarodovalno delo neprijateljev slovenskega ljudstva v splošnem prav nič ne vznemirja in da ostaja tudi nezavedni del našega naroda ob vsem tem počenjanju hladem in nezainteresiran. Razumljiv je trud aranžerjev in organizatorjev protislovenskih prireditelj, da varujejo videz dobrih obiskov z vsakokratnim alarmiranjem nemškega meščanstva še celo izven dežele. Ljudstvo v svojem naravnem čutu točno razsodi, da na prireditvah, kjer igrajo prvo vlogo gospodje, sicer na njegovem bednem položaju nezainteresirani, zanj ni pravega mesta. Med zavednimi Slovenci pa je v zadnjem času opaziti celo nenavaden pojav, da najdejo za temni posel svojih neprijateljev kvečjemu kako pomilovalno gesto in pri tem pravilno menijo, da je njihov rod tekom dolgih stoletij prestal še marsikako tršo in ostrejšo borbo in nima zato nikagega povoda, da bi se predajal malodušju in se usuznjil tuji misli, ki bi mu odvzela njegov najdragocenejši zaklad: njegov materni jezik in njegov narodni značaj. Zato bo današnji naš poziv k razsodnosti zanj pomenil kvečjemu potrdilo pravilnega zadržanja.

Nemški narodno-politični birokratizem med slovenskim ljudstvom pa ima še drugo, opasnejšo ozadje. Vsak resno misleč človek, ki motri današnje delovanje raznih domovinskih organizacij in krogov, se nehote vpraša za pravim njegovim vzrokom. Ali res ogroža peščica koroških Slovencev nemško kulturo v deželi tako zelo, da je treba proti njej tolikega denarja in tolikega aparata? Ali se ne skrivajo za narodno-političnimi pretvezami drugi, globlji razlogi?

Ni naša naloga, da bi ugotavljali protidržavnost v najnovejši koroški narodni politiki. To je naloga drugih, zato poklicanih mest. Smemo in moramo pa ugotoviti, da je v očigled sedanjemu položaju ovirano, ja celo onemogočeno vsako pozitivno delo stanovsko-političnih organizacij kakor tudi domovinske fronte. Priti je moralo tako, ker so le-te organizacije doslej oklevale glede stališča napram Slovincem in hotele zavzeti nek nevtralni položaj med nami in nemško-nacionalnimi krogi. Ta nevtralnost se danes maščuje tako, da vperejajo danes nemško-nacionalni krogi v svoj voz celo že avstrijske organizacije in jim tako izpodkopujejo njihove temelje. Odločni govor dež. glavar z predzadnje nedelje bi dal slutiti končni preokret zadržanja napram manjšini — vsekakor pa bi prišel pozno, upajmo, da ne prepozno.

PODLISTEK

Juš Kozak:

Beli mecesen.

(4. nadaljevanje.)

Martin je odpiral oči. Balant je držal kozarec v tresočih se rokah in gledal v podobo.

„Ti zlata... predobra za ta svet. Še hoditi ni mogla. Preveč grešna je zemlja. Na rokah sem jo nosil tu gori. Včasih me je milo pogledala. „Roke te bodo bolele, Balant!“ Meni pa nož v srce. Tako lahka kot megla, mene pa roke bolele? Oh!“

Molčali so.

„Tisto popoldne. Nosim jo od okna do okna. Balant, že cveto jablane? „Cveto, cveto,“ sem dejal. „Daj, da jih vidim!“ Držal sem jo pri oknu, drobčkano se je smehljala. Jaz gledam. Čuden veter je zapihal. Še nikoli tak. Besede nisem zmogel. Kar začutim, da držim mrzle roke. Kot sneg blede mi je ležala v naročju. Mrzle roke, mrzle noge. S tistim vetrom je šla njena duša. Strop se je zamajal, tako sem se sesedel.“

V somračni sobi se je čulo le težko hropenje.

„Pa si se le še enkrat oženil, Balant.“

Gledal je, kakor bi ne mogel razumeti. Nato je vzdihnil: „Za pokoro. Za grehe. Hudič je prišel z njo v hišo. Tukaj se je pasel. Odpusti ji, nebeški oče, jaz ji ne morem.“

Revež je poznal, kako je bilo. „Balant, si plačal?“

„U, u, koliko. Pa še prihaja.“

„Pravijo, da so jo videli v mestu.“

Balantov obraz se je izpremenil. Strah ga je prešinil. „Kaj praviš?“

„Katarino so videli.“

„Ven, ven, pravim. Proč iz moje hiše. Okradli me boste. Ven, ven!“ je rjovel. Lica so gorela od strahu in jeze.

Revež in Martin sta odšla. Zunaj sta slišala, kako je kričal: „Zapri, zapri!“

„Čuden človek!“ je dejal Martin.

„Kakor tunjski hrab, tak je. Še cerkvico ima svojo.“

„Kaj je s to Katarino?“ je vprašal Martin.

„Po denar hodi. Stari se trese zanj, kakor bi bil brez uma.“ Medtem je Martin zavil med njive.

„Jutri se oglasim,“ je dejal in izginil v temi.

*

Križi na tunjski cerkvi so lesketali v tih noči. Mirno so sople njive. Martin je obstal pri lesi. Prekobalil jo je in se skrivil v vrtu, kajti pri Smrekarjevih so še gorele luči. Pri zadnjem poliču sta sedela oče in Gržina, trgovec z lesom. Liza se je skrila v kamro. Srce je slutilo, o čem se onadva v hiši pogovarjata. In vendar ni uganila. Smrekar mu je nalival, dokler se ni pričel tajati.

„Po najvišji ceni vam plačam les,“ je gostobesnil Gržina. „Naša hiša, naša hiša... saj veste kako...“

„Ne vem, premišljam...“

„Kaj bi premišljali, take cene še ni imelo drevo.“

„Dobro. Udariva!“ „Velja!“

Smrekarju se je svetilo v očeh. Gržina se je oziral po sobi in mencial. Še nekaj bi bil rad povedal. Oni je poznal ljudi, zaslučil je, kaj hoče. Napeljal je.

„Za gospodarja me skrbi.“

Gržina je vzplamtel. „Oče, na jeziku imam. Udariva še za hčer. O pustu bi naredili.“

Stari je navidezno osupnil. Nato je važno pristavil: „Premislil bom.“

Martin je čakal dolgo, da sta se onadva ločila. Zadovoljno je spremljal gospodar bodočega zeta do steze in se široko vračal. Kmalu so ugasnile luči.

Martin se je splazil pod okno. Potrkal je narahlo. Nihče se ni oglašil. Smehljaje se je dihal v okno ter hitro govoril:

„Liza! Je srček zaspan? — Liza, odpri! Te bodo zvezdice bodle v črne oči, boš videla, da noč svet na glavi stoji. Kokliček pri racki čepi, srna pri volu leži, jelen se s srako lovi, maček pri materi spi, oče pa z boso nogo za mucko nore. Od vrha nebes pa do črne zemlje moje srce visi in je žalostno tako, da še nikoli tega ni bilo.“

Opravil je molitvico vasovavcev in napeto poslušal. Zazdelo se mu je, da je v izbi nekaj zašumelo. Radost je segla vanj. Za oknom pa je ostala gosta tema.

„Liza!“

Vse tiho.

„Liza, še spodnja rjuha bi se oglašila, če bi ti ne ležala na njej!“

(Dalje sledi.)

DOMAČE NOVICE

1914.

(Nadaljevanje.)

„Zločin v Sarajevu je vsekakor madež na pokretu za jugoslovansko zedinjenje. Toda, če hočemo biti pravični, moramo pripisati glavno krivdo Austro-Ogrski, ki je z nasiljem doma in z izzivanjem na zunaj vzdignila zoper sebe vse dele jugoslovanskega plemena. Ne glede na umor bi vrelo v tem kotlju dalje, dokler ne bi Avstro-Ogrska začela politike, si bi zadovoljila interese Jugoslovancev, ali pa, dokler Jugoslovanci ne bi našli prilike, da se otresejo njenega jarma.“ S temi besedami sklepa Anglež Seton-Watson poglavje o sarajevskem atentatu.

Vojni stranki na Dunaju je prišel ta zločin kot nalašč. V prvem trenutku so bili odločeni, za kazen kar vpasti v Srbijo, preden bi se še poleglo obče razburjenje po Evropi. Ker se je temu protivil zlasti ogrski ministrski predsednik grof Tisza, so sklenili počakati na uspeh preiskave v Sarajevu. V to svrhu je bil poslan tja visok uradnik zunanjega ministrstva Wiesner, ki je v svojem poročilu brzojavil, „da udeležba srbske vlade pri izvršitvi atentata ali pri pripravah nanj in pri nabavi orožja ni nikakor dokazana in se tudi domnevati“. Predlagal je zato, naj bi dunajska vlada zahtevala od Srbije, da kaznuje vse udeležence in poostri mejno službo na bosanski meji. Zoper to poročilo je koj protestiral general Potiorek in zahteval temeljit obračun s Srbijo, sicer da ne predsednik ga je rad ubogal in Wiesnerjevo poročilo sploh zamolčal. Pač pa je 25. julija predložil velesilam zbirko listin z uvodom, kjer popisuje protiaustrijsko propagando v Srbiji od aneksije Bosne naprej ter našteva vse atentate, izvršene v teh letih v Sarajevu in Zagrebu, za katere da je odgovorna Srbija in njena vlada. Obenem so se začeli v nemških in madžarskih listih srditi napadi na Srbijo; beograjski listi jim seveda niso ostali dolžni odgovoru, zlasti ko se je izvedelo za protisrbske izgrede v Sarajevu in Zagrebu ter demonstracije pred srbskim poslaništvom na Dunaju.

Prihodnji številki priložimo položnice in prosimo naročnike, da se jih blagohotno poslužijo. Uprava.

Častitamo! V ponedeljek 28. t. m. bo na dunajski univerzi promoviran za doktorja vsega zdravilstva med. Joža Grafenauer iz Marije na Zili.

Znamenja časa. Znano Likebovo gostilno v Dobu pri Pliberku je kupil pred tedni nek tirolski Nemeč. — Svečevo veleposestvo na Bistrici pri Pliberku in sicer po posredovanju nekega tukajšnjega domačina, čigar sin živi v rajhu.

V svoje mreže so se vjeli. Nedavno se je vršila v Podgorjah v Rožu večja nemška pevka prireditve, na kateri je dodelovalo okoli 50 pevcev iz raznih krajev dežele in je bilo prisotno približno enako visoko število poslušalcev. Za uvod je zadonela nemška bojna krilatica „Von Tal bis an die Gletscherwand tön deutsches Lied im Kärntnerland“, med posameznimi nastopi pa je govoril poslovođa Heimatbunda. Povdaril je najnovjšo parolo Heimatbunda, ki se glasi: Ihr Windische, sprecht deutsch! Ta novi poziv, ki tirja od nezavednih naših bratov in sester, naj se odslej v družinskem in domačem krogu, poslužujejo nemščine v dokaz svoje nezavednosti, je pri treznem delu poslušalcev naravno moral vzbuditi manj ali bolj pritajeno nezadovoljnost. Marsikdo je začuden ugotovil: Za to torej gre, naj zatajimo svojo tisočletno domačo besedo! Prireditve je ostavila pri navzočih globok utis.

Pozor, kdor kupuje posestvo! Na Spodnjem Koroškem je naprodaj več posestev. Delno jih kupujejo nemški Tirolci. Prav bi bilo, če bi ostale kmetije v domačih rokah. Zato svetujemo vsakomur, ki išče zemlje in kruha izven svojega domačega kraja, naj si ogleda prilike na Spodnjem Koroškem. Na to opozarjamo posebno Zilane, katerim je njihova dolina čisto pretesna. Koroška zemlja naj ostane v koroških rokah!

Na naslov učiteljstva. Kancler Schuschni g je nedavno govoril učiteljstvu tele pomembne be-

sede: „Ne razdora starih med mladino! Šola in njene organizacije ne smejo jemati otrok starišem, marveč morajo družinsko vzgojo dopolnjevati... Mladi Avstrijec naj se vedno in dosledno navaja na to, da spoznava svojo domovino in svojo državo, iz spoznanja domovine in države se bo v njem rodil ponos, da je Avstrijec...“

V cerkev je udarilo. (Neuhaus—Suha.) V noči na 7. junija je udarila strela v našo cerkev. Treščilo je v strelodod, od koncu je strela strelodod izdrla iz zemlje. Nato je letela na površju zemlje, jo razkopala in nato švignila v cerkev, na par mestih odkrčila omet ter poškodovala lesena vrata v zvonik. Večje škode k sreči ni napravila.

Föderlach—Podravlje. (Gospodarski shod). Ob polni verandi se je vršil za v nedeljo, dne 13. t. m., v gostilni na pošti napovedani gospodarski shod. Po posredovatelju izrečenem pozdravu vseh došlih je prevzel imenom Prosvetne Zveze predsedstvo g. Lesjak, pd. Postranjak na Gori. Zelo zanimivo, globoko in široko črpajoče je bilo obsežno poročilo mil. g. kanonika mons. Val. Podgorca. Radi nenavzočnosti g. dež. poslanca Mikla je dodal govornik splošnogospodarskemu poročilu tudi poročilo o gospodarskem stanju v deželi. Radi verskega ohlajenja mnogih src začelo je v zadnjih 20 letih hirati tudi gospodarstvo in jel napredovati bolževizem v mestu in na deželi. Kjer pa stoji vera trdno, cveti tudi gospodarstvo, in bolževizem ne more naprej. Gospodarsko zdrave razmere v Avstriji, zlasti pa na Koroškem, niso. Kmetijstvo mora nositi preveč socialnih bremen. Govornik obravnava podrobno kot merilo gospodarskega položaja stanje posojilnic-hranilnic, gradnjo cest, število uradništva, premestitev tobakarne iz Celovca v Linc, brezposelnost mnogih in dobro zaposlenost drugih, varstvo najemnikov, bolniško blagajno, razdelitev državnih podpor posamnim deželam, med katerimi je Koroška na zadnjem mestu, neprednost kmetijstva z ozirom na nabavo boljše živine in boljnih semen, ljubezen do svojega doma in varstvo npravnosti v poselskih bivališčih in na javnoprometnih sredstvih. Preizkušeni pripomoček do napredka gospodarskega blagostanja bodi pa ravnanje po starem pravilu: Moli in delaj! Govoru je sledilo živahno pritrjevanje. Priznanemu gospodarstveniku se je predsednik (v izbrani besedi) toplo zahvalil. Tudi drugi govornik g. živinozdravnik dr. Luka Sienčnik iz Doberle vasi, je v več ko enournem govoru v mirni, predmet vsestransko obvladajoči in jasno izpeljani obliki podal pozorno poslušajočim zborovalkam in zborovalcem nešteto poučnih in praktično uporabnih misli in navodil za uspešno in dobičkanosno živinorejo ter mnogo strokovnih nasvetov ob nastopu raznih živinskih bolezni. Nekaj krivde na težkem položaju je tudi pri gospodarjih samih. Treba je kmetu dobre volje in veselja do dela in posebno do živinoreje. Ne temnih in vlažnih hlevov, beljenje hlevov z apnom, naprava ventilacije, ravna tla, snaga, čiščenje živine! Skupna nabava bikov, nabava težkih krav, podedljivost mlečnosti, napake radi prezgoduje obrejitve telic in skrb in zavarovanje konjev so bila glavna izvajanja. Od živinskih bolezni je g. govornik, deloma na stavljena vprašanja, pogosto zelo podrobno in nazorno razpravljaj. Tudi temu predavanju je sledilo od strani poslušateljstva hvaležno odobravanje. Predsednik je izrekel zahvalo in nato zaključil dobro uspelo shod.

Zell—Sele. (Neurje s poplavo in točo.) Dodatno k zadnjemu našemu poročilu poročamo še, da se je pretekli torek utrgal oblak, ki je povzročil poplave in pri Zvrhnjem Jugu poplavlil skoraj vse travnike, pri spodnjem Jugu pa je gramoz, kamenje ter pesek na meter debelo zasulo pot, travnike ter deloma tudi občinsko cesto. Ta nevihta je bila združena s točo, ki je uničila pri zvrhnjem Jugu nasade ter žito, pri spodnjem Jugu pa domala vse pridelke. Oba posestnika utrpita veliko škodo. Zvrhni Jug bo moral skoraj vso krmo za živino kupiti ali pa odprodati nekaj živine, dočim bo moral spodnji Jug kupovati skozi celo leto žito za mnogoštevilno družino. — Na tukajšnjem pokopališču je bil pred hratkim postavljen nagrobni kamen bivšemu občinskemu tajniku Šimnu Kocijanu ali „Rutarjevemu Jurju“. Kamen je eden najlepših in največjih na vsem pokopališču. Posebno lepo je na njem besedilo. — Lesna

trgovina je letos tako napredovala oziroma poskočila, da nam je manjkalo drvarjev. Mnogo se povprašuje po njih, a jih ne morejo dobiti, ker so razen starejših, že obnemoglih, zaposleni. Lesa pa je menda še mnogo določenega za posekanje.

Klagenfurt—Celovec. (Sedemdesetletnica umetnika-domačina.) Te dni je dopolnil svoje sedemdeseto leto g. Anton Benedik, slikarski mojster v Celovcu. Rodil se je 14. junija leta 1867 v Selcah pri Škofji Loki na Gorenjskem. Že kot mlad fant je prišel na Koroško in je dosedaj ostal zvest svoji novi domovini. Četudi v slikarstvu samouk, se je vendar povzpел do visoke stopinje. Posebno mojsterski so njegovi portreti in marsikaterega naših znancev je že na platnu trajno ovekovečil. Veliko število kapelic in križevih potov je poslikal ali vsaj popravil. Med najlepšimi njegovimi deli je spomenik padlim vojakom v Selah. A ne samo med Slovenci, tudi v nemških farah naše lepe domovine je mojster Benedik znan in čislán. Četudi gmotno njegova pot ni za rožicami postlana — deli pač usodo vseh umetnikov — je ostal svež in tvoren do danjšnih dni. Sedemdesetletniku želimo prijeten, zemskih skrbi prost življenjski večer.

Večni mu mir! (Petschnitzen—Pečnica.) 10. junija smo pokopali Franca Uršiča, pd. Vaznikovega hlapca v Spodnjih Brovljah. Rajni je bil nadvse veren mož in dober pomočnik svojemu gospodarju. V slovo „najzvestejšemu tretjeredniku“ so govorili g. župnik Dobernik iz Rožeka ganljive besede.

Drobiz: 29. junija daruje v Pliberku novo mašo č. g. Matej Igerc, 4. julija pa v Železni Kapli č. g. Anton Kutej. — Sprejemni izpiti na celovških srednjih šolah so 1. julija in ne, kakor je bilo prvotno javljeno, 3. julija. — Poletne športne prireditve ob Vrbskem jezeru nameravajo posetiti windsorski vojvoda, španski kralj Alfonz in siamski cesar. — Naša država je med najnaprednejšimi v socialnopolitičnem oziru. Dnevno izda na brezposelnih podporah okroglo 1 milijon šilingov, obrtno socialno zavarovanje stane letno 500 milj. S, starostne rente dobiva 115.000 oseb. — V labotski dolini je ubila strela 6 glav živine dveh posestnikoma. — Na Macnu se je nevarno ponesrečil delavec Janez Veračnik iz Kočuhe. — Cigan Held, ki je lani nevarno poškodoval drugega cigana, je bil pred celovškim sodiščem obsojen na 2 leti težke ječe. — Vlomljeno je bilo v trgovino Julijane Žmacher v Vogrčah. Odesli so blaga v vrednosti 400 S. — Zemeljski plaz je zasul ljubeljsko cesto in jo popravljaja vojaščina. — Grabštanjski nar. socialisti so bili obsojeni na 3 do 7 mesecev zapora. — V Škocijanu so zaprli 11 nar. socialistov.

NAŠA PROSVETA

Augsdorf—Loga ves. Drugo junijsko nedeljo je naše prosvetno društvo proslavilo matere. V lepi, zračni dvoranici pri „Marici“ se je zbralo do 200 Logavešancev in sosedov, med temi veliko naših mamic. Proslavo so otvorili domači pevci s svojim geslom, nakar je sledila svečana „Domovina“. Sledil je govor o težnji sodobnih ljudstev po materinstvu, skritem v nesebični ženi, snujočem v materi-zemlji, bohotečem v materi-domovini, blagoslavljaljočem v materi Cerkvi. Višek lepe prireditve je bila igra „Mači“ iz peresa pisatelja Meška. Je prekrasen slavospev materi-domovini, polna globokih misli. Četudi je med najtežjimi slovenskimi oderskimi deli, so jo igralci in igralke z uživetjem v njeno pretresljivo dejanje sijajno rešili. Nekatere vloge so bile naravnost mojstersko posrečene in bi jih tudi mestni igralci ne mogli bolje rešiti. Med odmori so se menjavali pevci s tamburaši, tako se vedro razpoloženje ni hotelo končati niti po zaključku proslave. Prirediteljem bodi nad vse lepi uspeh pohvala in pobuda!

Naš izlet. (St. KanzianŠkocijan.) Pri nas se mnogo govori o Djekšah, kamor so svojčas hodile naše mamice služiti kruh. Pa smo djali mladi, da si hočemo ta kraj še mi ogledati. V nedeljo 6. junija se nas je dvignilo 15 društvenikov na pot preko Velikovca in Vovbr v dješko goro. Ob šestih zjutraj že smo dospeli h cerkvi, kjer smo najprej prisostvovali sv. maše, nato pa si ogledali dješke znamenitosti in se končno vsedli med domačine

h Kramarju, kjer se je kaj kmalu razvil družaben in domač pogovor. Opoldne smo jo spet odrinili proti domu, kamor smo prispeli vsi zadovoljni z lepim izletom. — Na praznik sv. Petra in Pavla pa se spravljamo na Obir, kamor vabimo tudi vsa sosednja društva. Na Obirskem in v Selah opravimo svojo krščansko dolžnost, okoli opoldneva pa smo na vrhu, odkoder si ogledamo vso Koroško. Pridite še iz drugih krajev!

Schwabegg—Žvabek. Šele na Antonovo smo mi proslavili naše matere. Dopoldne v cerkvi, popoldne po večernicah pa v dvorani pri Luknarju. Otroci so peli, deklamirali in igrali, g. svetnik Uranšek pa so govorili o materinski ljubezni ter opominjali navzoče naj ostanejo zvesti svojim materam, sveti veri in materni govorici. Pogumno in ljubko je nastopilo malo dekletce in deklamiralo o dveh materah, zemeljski in nebeški, otroci so peli tudi o dobrem in skrbnem očetu in še nebroj drugih pesmic. Odrastla dekleta so nato prizorila šaljivo igro „Brez zajutrka na vlak“ in še drugo resna vsebine o deklatu, ki se nadeja sreče v mestu, a jo najde doma v materinski ljubezni. Še je zapel zbor odrastlih. Niti vročina, ki je vladala v pro storu, navzočim ni mogla vzeti užitka, ki so ga odnesli od lepo uspele proslave.

Št. Veit i. — St. Vid v Podjuni. V nedeljo 27. t. m. je ob 9. uri dop. v društveni sobi v župnišču občni zbor „Danice“ s petjem, deklamacijami, govorom in poročili. Člani in somišljeniki iskreno vabljeni!

Gallizien—Galicija. V nedeljo 27. t. m. je ob 3. uri pop. pri Suhcu v Encelni vasi občni zbor našega prosvetnega društva z nastopom tamburašev, pevcev, govorom in poročili. Vabi odbor.

St. Jakob im R.—St. Jakob v Rožu. V nedeljo 27. t. m. se vrši ob 3. uri pop. pri Cvitarju občni zbor „Kota“ s petjem, dvema aktualnima govoroma, poročili in volitvami. Vsi društveniki vabljeni!

GOSPODARSKI VESTNIK

Če kupujemo konja ...

Konjska kupčija je težja, kot bi si marsikdo mislil. Zahteva velike previdnosti, ker gre za razmero visoko denarno svoto in ker se je pri tej kupčiji bolj kot pri kaki drugi razvila praksa, kateri je kos samo trgovsko in strokovno podkovan kupec.

Še berač hvali svojo malho, zakaj ne bi prodajalec hvalil svojega konja, kako je močan in uren, kako poslušen in še kako postaven? In če navede kako konjevo napako, stori to rad za to, da z njo skriva drugo, večjo. Pretirano hvalisanje konja, ki je naprodaj, je vsekakor sumljivo in zahteva od kupca velike previdnosti, ker baš pri konjih veljaj rek: dobra roba se najbolj hvali sama. Naravnost prebisan pa mora biti kupec pri takozvanih konjskih prekupčevalcih ali kakor jim pravijo po Rožu „federwajzarjih“ in ciganih, ki so opetnajstili že mnogege kmeta, ki se je štel za modrega in previdnega.

Če je konj, ki ga kupujemo, živahem ali celo razburjen, je sumljivo in da slutiti, da je prodajalec to živahnost zbudil z bičem ali drugim umetnim sredstvom. Previdni kupci dajo nekaj na to, da je konj razmerno rejen ter gladke, svetle dlake. Mršavi konji so sicer lahko iz slabih hlevov, lahko pa je njih mršavost samo znak notranjih konjevih hib. V staji mora stati konj na štirih, ne na treh nogah. Dober konj žre z nozdrin in ne z zobmi, se pri tem ne slini, nosnice so mu čiste. Dober konj mirno diha. Znak naduhe je, če se pri dihanju na trebuhu pokaže nekak žleb. S prstom pritisni na konjev dihalnik, da konj zakašlja. Suh kašelj znači naduho. Oči dobrega konja so čiste, punčica je ob svetlobi in temi različno velika. Cigani radi goljufajo s tem, da konjsko zobovje umetno preparirajo ali namažejo gobec z milom, da obilne silne ovirajo pogled zobovja. S poprom, tobakom ali ingverjem dvignejo goljufivi konjski prekupčevalci konjevo živahnost, lahko ohromelost začasno odpravijo z bičem, s kitom zabrišejo skrhanja kopita itd. itd. Vse to dokazuje, da nakup konja ni lahka zadeva in je za to potrebno res strokovnjaško znanje in st odstotna previdnost.

Dobrega konja si oglejmo na ravnih tleh. Žival mora biti mirna. Telo mora biti enakomerno zgrajeno, noge morajo enakomerno stati na tleh. Glava naj ni prevelika, suha naj je in žile na njej vidne. Hrbet bodi zmerno dolg, mišice dobro razvite, kolena prednjih nog čvrsta, krona nad kopitom ne vpadla, koža napeta. Najvažnejši na konju je dobro razvito mišičevje na vratu, nogah, mečih i. dr. Konja preiskusimo nato v koraku in teku in sicer na mehkih in trdih tleh. Potrebno je tudi, da ga pred kupom vpreženo. Ob vsem tem poslušajmo še mnenja prisotnih strokovnjakov, katere pa strogo ločimo od plačancev! F. W.

Tudi človek rabi mnogovrstnosti v prehrani. Živini dajemo v poletju zelenja in jo gonimo na pašo, s senom in slamo pa varčujemo. Sveža krma osveži žival. Tudi človeku je treba sveže hrane, zelenja, sadja, sočivja. Sveža hrana vsebuje najpotrebnejše snovi, ki nam ob zimski in vigradni prehrani nedostajajo.

Obračanje starih travnikov je delo, ki ga lahko izvršimo tudi poleti. So travniki, ki so tako izčrpani, da je trava na njih že redka in kratka. Take travnike po prvi košnji pognojimo, podorjemo ter posejemo z furo t. j. zeleno koruzo. Običajno posejana krma dobro uspe in nam da večkratni pridelek otave, ki bi jo nakosili brez oranja in posetve.

Konzerviranje zelenjadi in sadja. Še vse premalo poznamo umetnost konzerviranja. Običajno imamo v poletju in jeseni zelenjadi in sadja v izobilju, v zimi in vigradi pa smo obsojeni na suho, netečno kuhinjo, katere najboljši priboljšek je — kisl zelje. In vendar je treba samo nekoliko znanja in še nekoliko skrbi, da bi imeli sadja in sočivja dovolj tudi v nezelenih mesecih. Črešnje, češplje, hruške, jabolka — vse sadje se da ohraniti preko jeseni in je prav užitno, fižol, kumare in še mnoga druga zelenjad nas konzervirana počaka do vigradi. Drugod postaja konzerviranje moderno, kaj bi še pri nas poizkusili? M.

Celovski trg. Voli 80—1.-, krave 85—1.10, krave za klanje 40—60, prašiči 1.50—1.70, plemenski 1.70—1.90. — Pšenica (100 kg) 41—43, rž 30—32, ječmen 28—32, oves 28—32, ajda 26—28, koruza 26—29, leča (1 kg) 80—1.-, isto grah, fižol 40—60, ital. krompir 30, kisl seno 4.—4.50, sladko 7—8, slama 3.50—4.-, sirovo maslo 3.40—4.40, prekajena slanina 3.20—5.20, sirova slanina 2.60—2.80, svinjska mast 2.80—3.-, jajca 10—12, kokoši 2.—3.-, drva 4—5, oz. 3—4 S za k. m.

ZANIMIVOSTI

Ubogi Amerikanci! Njujorški mestni očetje so tokrat v duhovitosti posekali svoje evropske vele-mestne kolege. Sklenili so namreč, da bodo od časa do časa postavljali na javnih igriščih svojega mesta pristno ameriško kmečko hišo z vsem, kar spada k njej. Ko so prvič izvršili svoj sklep, se otroci njujorških meščanov niso mogli nagledati krav, prašičkov, rac in puranov. Ko so pred njihovi očmi molzli kravo in iz mleka izdelovali smetano in maslo, navdušenja med mladim drobižem ni bilo konca. Višek otroškega veselja pa je bil, ko je nekega dne prikoral med nje častiljiva koklja z desetimi izleženimi piščeti. Sedaj je moral mestni svet nabaviti še več sličnih kmečkih domov in jih postaviti v ostalih igriščih. V ubožnih četrtih pa razstavljajo pred radovedno decocvetličnjake s spominčicami, gartožami, narcisami i. dr. Za uboge otročičke njujorškega predmestja so bile te cvetlice pravi čudeži, katerih se niso mogli nagledati.

Najmočnejši in najstarejši nemški hrast stoji v živalskem vrtu pri Stavenhagnu v meklenburški provinci. Deblo meri v obsegu nad 10 metrov, premer mu je nad 3 metre. Hrastovo starost cenijo nad tisoč let. Drevo pa je očitno še zdravo in zeleni vsako leto. — **Najstarejša slovenska lipa** se nahaja sredi rožanskega Šent Jakoba. V obsegu ji je okrog 10 metrov, dolžina v premeru pa dobrih 6 metrov. Nedavno je častitljivo drevo, ki je najlepši okras rožanske vasice pod Golico, ogledoval nek učenjak in ji je določil starost nad 800 let. Nje-

no deblo je votlo in v votlini najde prostora 15 oseb. Lipa še vsako leto čtvrtsto poganja.

Po načinu cepljenja otrok bodo cepili drevesa. Kalifornijski sadjarji slovijo, da so med najmodernejšimi. Svoječasno smo že poročali, da so iznašli poseben način vlaganja sadja, ki ohranja sadje sveže na tri leta. V novejšem času delajo sadnji poizkuse z vbrizgavanjem neke jedke tekočine v mlada sadna debela. Vbrizgavanje ima za posledico, da se sadni škodljivci, v kolikor so živalskega izvora, dreves ne dotaknejo. Sadje pa ostane užitno in neškodljivo.

Listnica uredništva. **Joško. K.** Trditev v Tvojem članku je preostra in presplošna. Tudi med Nemci je treznih, resnično objektivnih mož dovolj, četudi jih skušajo v deželi prevpiti drugi z navidezno stvarnostjo. — **Stanko J.** Človek je lahko malenkosten, narod, to čudovito občestveno življenje rodov iz stoletja v stoletje, pa nikoli! — **i. i.** „Hinaus mit den Pfaffen“, je ena izmed podgorskih krilatic. — **Branko G.** Nikar osebno in četudi je osebna krivica očitna! Zato ne zameri spremembe. — **Jaka Sp.** To se pravi, da bi nastavili kozla za vrtnarja. — **M. M.** Sodelujte, a s pogojem, da spoštujete našo govorico in pesem! — **Martin J.** Je zloraba občekoristne ustanove v nacionalno-politične svrhe. — **M. R.** Zagovarjanje raznarodovanja iz etičnih vidikov je vsekakor nekoliko drzno in — oprostite — naivno. — **Neimenošana.** Brez podpisa v koš. — **Našim dopisnikom.** Dopisov nikakor ne podcenjujemo, v njih želimo le jedrnatosti. Tudi v vročini nam ostanite zvesti! Pozdrav!

Vabilo

na

letni občni zbor

Posojilnice v Globasnici, registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 29. junija 1937 ob 3. uri popoldne v poslovnih prostorih s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za l. 1936 in razdelitev čitega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzoče zadostno število članov, se vrši eno uro pozneje nov občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih članov. **Načelstvo.**

Takoj po posojilniškem občnem zboru se vrši v istih prostorih in z istim sporedom **letni občni zbor** tukajšnje

51

Živinorejske zadruga.

ČASTNA IZJAVA.

Podpisani Andrej Einspieler, posestnik v Dobajni, se s tem opravičujem, ker sem gospoda Blaža Safrona, posestnika p. d. Segerja v Plešerki dne 20. maja 1937 v gostilni „Beli vol“ v Celovcu razžalil z besedami: „Potreben si bil šilinga, ti podlež, kam je šel berač za šilinge?“

Izjavljam, da za take razžalitve nisem imel povoda in se zahvaljujem gospodu Safronu, da je odstopil od nadaljnega sodnijskega postopanja. Soglašam s tem, da se objavi ta izjava na moje stroške v „Bauernbündlerju“ in v „Koroškem Slovcu“ in se zavežujem, da plačam stroške sodnijskega postopanja, odvetniški honorar, stroške pričam in zamudo časa gospodu Safronu do najkasneje 20. junija 1937 v roke gospodu dr. Oto Knapitschu, odvetniku v Celovcu.

V Celovcu, dne 7. junija 1937.

52

Einspieler Andrej, l. r.

Harmonij, malo rabljen, z 11 registri, se prodaja za 450 S. Naslov: Janez Hotimic, p. d. Kranjčič, Bukovje, p. Eberndorf. 53